

Аналогічна картина спостерігається і при порівнянні показників урожаю коконів. До 3-го покоління варіант з доббором гусениць за інтенсивністю реакції хемотаксису вірогідно перевищував цей показник у контролі на 0,41 кг ($P < 0,01$). У 6-му поколінні різниця в урожаї коконів досягла 0,84 кг або 12,3 % ($4,47 \pm 0,01$ проти $3,63 \pm 0,01$) ($P < 0,01$).

Висновок. Вперше була показана висока ефективність селекції шовковичного шовкопряда на підвищення інтенсивності реакції хемотаксису і позитивний вплив такого добору на показники життєздатності і продуктивності шовковичного шовкопряда.

Даний прийом може бути ефективним при внутрішньопородному розведенні, а також у селекційній роботі з шовковичним шовкопрядом.

Бібліографічний список

- 1.Злотин А.З., Плугару И.Г. Словарь-справочник по шелководству. - Кишинев: Штиинца, 1989.—121 с.
- 2.Головко В.А., Злотин А.З., Кириченко И.А. Система мероприятий оптимизации технологических процессов разведения тутового шелкопряда, профилактики и борьбе с болезнями.— Х., 1992.
- 3.Остапенко Л.Н., Злотин А.З. Известия Харьковского Энтомологического общества. - 2000.— Т.VIII.— Вып.1.— С. 173-175.

В статтє наведенє результати селекції гусениць тутового шелкопряда по интенсивности реакции хемотаксиса. Установлено положительное влияние этого отбора на показатели жизнеспособности и продуктивности в последующих поколениях тутового шелкопряда.

In the article the results of selection of a silkworm on intensity of reaction chemotaxis are induced. The positive influence of this selection on parameters of vitality and productivity of a silkworm fixed

УДК 636.22/28.084.522:681.3

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ТЕЛИЦЬ ЧЕРВОНОЇ СТЕПОВОЇ ПОРОДИ І ПОМІСЕЙ З ЧОРНО-РЯБОЮ ГОЛШТИНСЬКОЮ ПОРОДОЮ

І.М.Панасюк, О.В.Проценко

Дніпропетровський державний аграрний університет

Викладено результати вивчення особливостей росту чистопородних корів червоної степової породи та їх помісних дочок генотипу червона степова х голштинська. Установлені кореляційні зв'язки між рівнем розвитку в середині поколінь за різні вікові періоди та величиною успадкування живої маси.

телиці, ріст, скороспілість, успадкування живої маси

Вікові зміни живої маси тварин в онтогенезі відображають індивідуальні особливості росту, скороспілість і знаходяться у певному зв'язку з рівнем обміну речовин, ефективністю використання корму, молочною продуктивністю.

Як зазначає Л.В.Зборовський (1991), якщо телиці недорозвинуті, то ні високий рівень племінної роботи, ні цінні плідники, ні жорсткий добір не дадуть бажаного ефекту. Окрім того, такі тварини не відзначаються інтенсивністю молокоутворення як у перші дні після отелення, так і у цілому за лактацію.

Червона степова худоба належить до найбільш поширених в Україні. Однак за придатністю до інтенсивних технологій вона потребує подальшого покращання. Одним із шляхів у цьому процесі є схрещування її із червоно-рябими голштинськими плідниками. Виникає необхідність всебічного дослідження помісних тварин, так як наука і практика недостатньо має даних про закономірності формування у них молочної продуктивності, типів тварин, які відрізняються за скороспілістю та енергією росту. У зв'язку з цим нами було проведено дослідження росту чистопородних і помісних тварин у ранньому онтогенезі при достатньому рівні годівлі.

Матеріал і методика. Об'єктом досліджень було стадо чистопородних червоних степових матерів (n=411 гол.) та їх помісних, першого покоління дочок (n=411 гол.), ВАТ “Племзавод Любомирівка” Дніпропетровської області, одержаних від червоно-рябих голштинських плідників різних ліній з близьким генетичним потенціалом молочної продуктивності.

Диференціація тварин на групи з високою, середньою і низькою масою здійснювалась на основі стандартного відхилення від середнього арифметичного: висока маса – М плюс більше 0,5 сигми; середня – М мінус 0,5 сигми до плюс 0,5 сигми; низька – М мінус більше 0,5 сигми.

Коефіцієнт успадкування живої маси вираховували через подвоєну кореляцію.

Результати досліджень. Чистопородні матері і помісні дочки в основні вікові періоди раннього онтогенезу мали достатній рівень розвитку і перевершували стандарт для червоної степової породи (табл.1).

1. Жива маса червоних степових матерів і помісних дочок у різні періоди раннього онтогенезу, кг

Вік, місяців	Матері, n=411		Дочки, n=411	
	M±m	Cv, %	M±m	Cv, %
Новонароджені	30,1±0,01	0,7	33,4±0,10 ^{xxx}	6,1
6	154,4±1,11	14,6	160,1±1,06 ^{xxx}	13,4
12	253,7±1,44	11,5	259,5±1,59 ^{xx}	12,4
18	351,2±1,76	10,1	357,8±1,71 ^{xx}	9,7

Дочки в усі вікові періоди раннього онтогенезу вірогідно перевершували матерів за живою масою. Особливо значна різниця спостерігається між новонародженими та у 6-ти місячному віці.

При дослідженні вікової динаміки живої маси тварин важливо було установити, наскільки точно за першими вимірами можна передбачити наступні. З цією метою обчислювали коефіцієнт повторюваності (табл.2). Зі збільшенням інтервалу між віковими періодами величина коефіцієнтів повторюваності зменшується, що свідчить про нерівномірність розвитку тварин.

2. Коефіцієнт повторюваності живої маси телиць

Корелюючі ознаки	Матері, n=411	Дочки, n=411
	$r \pm m_r$	$r \pm m_r$
Новонароджені-6 міс	$+0,146 \pm 0,048^{xx}$	$+0,166 \pm 0,048^{xxx}$
Новонароджені-12 міс	$+0,071 \pm 0,049$	$-0,087 \pm 0,049$
Новонароджені-18 міс	$+0,032 \pm 0,049$	$-0,193 \pm 0,047^{xxx}$
6-12 міс	$+0,355 \pm 0,043^{xxx}$	$+0,485 \pm 0,038^{xxx}$
6-18 міс	$+0,093 \pm 0,049^x$	$+0,374 \pm 0,42^{xxx}$
12-18 міс	$+0,313 \pm 0,044$	$+0,605 \pm 0,031^{xxx}$
у тому числі у групах з різною масою у 12 міс:		
висока – 18 міс	n=116 $+0,175 \pm 0,090^x$	n=85 $+0,360 \pm 0,085^{xxx}$
середня – 18 міс	n=175 $+0,179 \pm 0,073^x$	n=172 $+0,285 \pm 0,070^{xxx}$
низька – 18 міс	n=120 $+0,191 \pm 0,088$	n=154 $+0,483 \pm 0,062^{xxx}$

Примітка: $^x - P > 0,95$; $^{xx} - P > 0,99$; $^{xxx} - P > 0,999$.

Корелятивні зв'язки між більшістю порівнюваних вікових періодів як серед чистопородних матерів, так і серед помісних дочок вірогідні, але їх величина в останніх значно більша. Найбільш ефективний добір за живою масою тварин можливо провести у віці 12 місяців. При цьому його надійність (очікувана маса у 18-місячному віці) серед помісей у 2 рази вища, ніж серед чистопородних тварин.

У процесі племінної роботи зі стадами при доборі тварин необхідно використовувати показники тих ознак, які мають високий ступінь успадкування. У зв'язку з цим було цікаво установити рівень відповідності живої маси помісних дочок групам матерів, виділених за цією ознакою у різні вікові періоди раннього онтогенезу (табл.3).

3. Співвідношення між показниками живої маси чистопородних матерів та їх помісних дочок у різні вікові періоди раннього онтогенезу

Групи матерів за живою масою у різному віці	n	Одержано дочок, %		
		висока	середня	низька
Висока: новонароджені	77	45,4	48,0	6,6
6 міс	128	40,6	34,4	25,0
12 міс	116	30,4	47,4	22,2
18 міс	74	36,5	36,5	27,0
Середня: новонароджені	278	28,0	55,5	16,5
6 міс	167	24,5	51,5	24,0
12 міс	175	18,3	45,1	36,6
18 міс	249	29,7	46,6	23,7
Низька: новонароджені	56	21,4	60,8	17,8
6 міс	116	25,8	38,9	35,3
12 міс	120	15,0	31,7	53,3
18 міс	88	20,4	37,5	42,1

Дані таблиці 3 свідчать, що у співпадаючих з матерями у групах рівень розвитку помісних дочок у різні вікові періоди раннього онтогенезу охоплював

від 17,8 до 55,5% поголів'я. Звертає на себе увагу група матерів і дочок з поєднанням низької живої маси у 12-ти і 18-ти місячному віці, де співпадання з матерями охоплювало відповідно 53,3% і 42,1% тварин дочірнього покоління.

Коефіцієнт успадкування живої маси помісними дочками у різні вікові періоди раннього онтогенезу складав: новонароджених 0,30; у 6 місяців – 0,24; у 12 місяців – 0,42; у 18 місяців – 0,28.

Висновки. Найбільш надійний добір за живою масою у ранньому онтогенезі серед чистопородних телиць червоної степової породи та помісей генотипу червона степова х червоно-ряба голштинська можливо здійснити у віці 12 місяців. При цьому його надійність (очікувана жива маса у 18-ти місячному віці) серед помісей у 2 рази вища, ніж серед чистопородних тварин. У цьому ж віці і найвищий ступінь успадкування живої маси помісними дочками ($h^2=0,42$). Отримані дані дають можливість певною мірою прогнозувати рівень розвитку помісних телиць у ранньому онтогенезі.

Бібліографічний список

1.Зборовский Л.В. Интенсивное выращивание телок. - М.:Росагропромиздат,1991.-С.51-79.

Изложены результаты изучения особенностей роста чистопородных коров красной степной породы и их помесных дочерей генотипа красная степная х голштинская. Установлены корреляционные связи между уровнем развития в середине поколений за разные возрастные периоды и величиной наследуемости живой массы.

The results of study of growth peculiarity of Red Steppe purebretds cows and their crossbreed daughters with Red Steppe x Holstein genotype are expounded/

УДК 636.4.082:575

ДИНАМІКА ЧАСТОТ ГЕНОТИПІВ СИСТЕМ ГРУП КРОВІ СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ ЧОРНОЇ ПОРОДИ ПЛЕМЗАВОДУ “КРАСНАЯ ЗВЕЗДА”

І. Ф. Парасочка*

Інститут тваринництва УААН

Наведено результати вивчення генотипу свиней великої чорної породи при зміні поколінь за такими показниками: частота стрівальності генотипу, фактична і теоретична кількість генотипів.

свиня, популяція, генотип, частота стрівальності генотипу

Завдяки досягненням популяційної генетики та сучасної імуногенетики, передусім у вивченні поліморфізму груп крові тварин, є можливим вивчення мікроеволюційного породотворного процесу й удосконалення селекційної роботи з тваринами з широким застосуванням імуногенетичних методів. На

*Науковий керівник - кандидат с.-г. наук Розсоха В.І.